

Trafik Güvenliđi :

Haberler ... Buluşlar ... Önlemler ... Öğütler ...

ELVERİŞSİZ KIŞ KOŞULLARI VE BU KOŞULLAR ALTINDA ARABA KULLANMANIN ÖZELLİKLERİ

Nizamettin ÖZBEK

Kiş, öteki mevsimlere kıyasla daha güç koşullar altında araba kullanmayı zorunlu kılan bir mevsimdir. Bu bakımdan araba kullananların, memleketimizin çeşitli bölgelerdeki özelliklerini göz önünde tutarak, kışın, kendilerini ve araçlarını ona göre donatmaları ve hüküm süren koşullara uygun biçimde araba kullanmaları gerekir.

Yurdumuz büyük kısmı ile bir kış memleketi olduğundan, karayollarında genellikle kış programı uygulanmakta, yani kışın birçok yolların açık tutulmasına çalışılmaktadır. Bugün memleketimizde yuvarlak rakamla 35.000 km. Devlet yolu, 25.000 km. de il yolu vardır. Bunlardan, 32.000'i Devlet ve 18.000'i il olmak üzere, toplam 50.000 km'lik yol kısmı kış programına (1975 - 1976 programı) dahildir.

Kışın Karayollarındaki kar savaşı makineli ekiplerle (düz bıçaklı kamyon, düz bıçaklı greyder, V bıçaklı greyder ve dozer) yapılmaktadır. Ekipler, devamlı ve geçici röfuj mahallerinde üslenmektedirler.

Söz konusu savaşmada, ayrıca, gereken yerlerde kar siperlerinden de yararlanılmaktadır.

Satış buzlanmalarına karşı kimyasal madde olarak, öğütölmüş kaya tuzu kullanılmakta, zaman zaman da mıcırdan (kum, çakıl karışımı) yararlanılmaktadır. Kar savaşı karayollarında gece - gündüz sürüp giden en güç ve en tehlikeli bir savaşma olup, yıllık maliyeti yaklaşık 225 milyon liradır.

Yukarıdaki kısa açıklamadan anlaşılacağı gibi, Karayolları görevlilerince sürdürölen bu çok zahmetli, tehlikeli ve masraflı çalışmaların genel ereği, yolları devamlı olarak trafiğe açık tutmaktır. Ancak yolların, sadece kardan temizlenmiş olması, düzenli ve güvenli bir trafik akışını tek başına sağlayamaz. Araba kullananların da kendilerini ve taşıtlarını kışın gerektirdiği koşulları karşılayacak biçimde hazırlayarak, kışın özelliklerine uygun biçimde araba kullanmaları zorunludur. Şimdi de kısa olarak bu hazırlık ve özelliklere değineceğiz :

**Karayollarında
Karla Savaşma
Çalışmaları :
Rotatif
İş Başında.**

**Karayollarında
Karla Savaşımı
Çalışmaları :
Rozet
İş Başında.**

1. Otomobil, yapısı ve işleme şekli bakımından sürekli ve sağlıklı bir bakıma gerekseme gösteren bir araçtır.

2. Yılı oluşturan mevsimler içinde ise otomobil bakımından en uzun ve özel bir hazırlığa gerekseme gösteren mevsim kıştır. Şiddetli soğuklar bastırılmadan araba, tümüyle ve inceden inceye gözden geçirilmelidir. Motor ayarlatılmalı, akü, tren, far ve kuyruk lâmbaları sıvanmalıdır. Kalın bir kar tabakasıyla karşılaşma halinde yararlanmak üzere bagajda bir kürek, bir torba kum, zincir, takoz ve çekme halatı bulundurulmalıdır.

Cam silcekleri güzelce işlemeli, ön ve arka camların kar ve buzlarını temizlemek üzere, bir fırça ve bir madeni kalem bulundurulmalıdır.

3. Yolun üzerindeki kar ya da buzdan ilk plânda etkilenen lâstiklerdir. Dişleri iyice aşınmış, alışılan deyimle kabaklaşmış lâstikler çok kayar ve yerine göre birçok kazalara sebep olur.

Şoförlerin çoğu kar lâstiği satın almayı, yersiz bir masraf, harcıborcunu ödemeyen bir yatırım olarak görürler. Çivilli lâstikler buzda çok iyi gider fakat, kar fırtınasında zincirin yerini hiç birşey tutamaz.

4. Lâstiklerden sonra ince buza karşı en etkili araç frenlerdir. Kar üzerinde fren pedalına arka arkaya, fakat hafif bir şekilde basarak durma olanağı elde edilir.

Kışın karayolunun 1 numaralı tehlikesi olan kayma, her zaman çok etkilidir. Araba hakimiyetini sürdürebilmek için şunu hatırd tutmak gerekir : hiçbir vakit telâşa düşmemeli, sert fren yapmaktan kaçınmalı ve direksiyon elden bırakıl-

mamalıdır. Araba kaymaya başlayınca, direksiyonu arabanın arka kısmının gittiği yöne çevirmeli, çok olmamak şartıyla onun hareketine uymalıdır. Başka önemli bir ilke, ince buza rastlamak olasılığı varsa, yavaş sürmeli; yavaş dönmeli direksiyonu tatlı tatlı döndürmeli ve kabil olduğu kadar buz tabakalarıyla karşılaşmadan önce fren yapmalıdır. Yavaş gidildiği oranda, kaymadan kurtulma kolaylaşır

Görüş olanağı çok az ise, bir aydınlanmaya kavuşmak üzere, bir süre yolun engin yanında beklemelidir. Motoru durdurmamalı karbon monoksitide karşı camlardan birini azıcık aralamalıdır.

Önümüzde bulunan ve bizim durumumuzda olan bir otomobile fazla sokulmamalı, aksi halde şofaj körüğünün, ondan çıkan eşapman gazlarını çekerek arabamıza doldurması tehlikesi vardır.

5. Benzin deposu dolu tutulmalıdır. Benzin ne kadar çok olursa, su yoğunlaşması ve dolayısıyla yakıt devresinde (pompa, borular, karbüratör) donma olanağı o kadar az olur.

6. Virajlarla inişlerde vitesi küçültmelidir.

7. Kötü görüş koşullarında kısa demetler (huzmeler) kullanılmalı, uzun demetlerden kaçınılmalıdır. Zira uzun demetli farlar, ışık, sis ya da kar üzerinde yansıyarak görüşü körletir.

8. Yolculuğa çıkacak araba kimliği (Resmî, özel, kira) ne olursa olsun, kar lâstiği ya da zincirle donatılmış olmalıdır.

9. Bir kar yığnında sıkışıp kalınırsa, önce kabil olduğu kadar tekerlekleri kurtarmaya çalışmalı, sonra arka tekerleklerin altına kum ve kül dökerek birinci ve geri viteslerle arabayı bir

ileri bir geri sürmelidir. Böylece lastikler kavrayarak araba kurtulur.

10. Ve son olarak da, kışın kazalara kötü havalardan çok kaygısız şoförlerin sebep olduğu unutulmamalıdır.

Beklenmeyen Kış Koşulu

Kaygan Yük

Yağmur, kar, buz v.b. gibi çeşitli doğal koşullar yolu kaygan hale getirdiği gibi taşıtların taşıdığı yükler de bazı nedenlerle (Devrilme, delinme, erime ... vb.) yolu kaygan hale getirebiliyor. Örneğin, dondurma taşıyan bir soğuk hava aracı Nice ile Monaco arasındaki kıyı yolu üzerinde devrilmiş ve yola dökülen dondurma sıcak hava yüzünden eriyerek kaymalara sebep olmuştur. O kadar ki taşıtlar saatlerce ve boyu 5 km.'ye varan bir tıkanıklık meydana getirmiştir.

Bu olay da her şeyin ancak "yerinde" olduğu zaman değer kazandığını ve yerini bulmayınca bazan zararlı bile olabileceğini göstermektedir.

ÖNEMLİ NOKTALAR

- Fırtınalı havalarda (tipi, yoğun sis, şiddetli rüzgâr ... v.b.) kabilsen yola çıkmayınız.
- Araçta bulundurulması gereken donatımın eksiksiz ve iyice işler durumda olmasına dikkat ediniz.
- Gün battıktan sonra ya da kötü havada, renkli gözlük kullanmayınız.
- Gece yolculuğunda, daha tetik bulununuz.
- Tek farlı bir arabayla karşılaşıncsa, kabil olduğu kadar sağa yanaşınız.
- Hemzemin geçit işaretlerine dikkat ediniz.
- Yolculuğunuzu gün kararmadan tamamlamaya çalışınız.
- Görüş koşullarının yeterli olmaması halinde, hızınızı azaltınız.

SUÇ KARŞISINDA BİLİM

Françoise HARROIS - MONIN

Modern toplumlar bugüne kadar eşine rastlanmamış bir hızla ilerlemekte, fakat buna karşın yaşantımızdaki bütün değişmeler suçun artmasına eşlik etmektedir. Bu gerçeği ortaya koyanlar suç bilim (kriminoloji) uzmanlarıdır. Suçun niteliği de değişmektedir : profesyonel gangsterlerin hazırladığı büyük çapta soygunlar yine görülmekle birlikte azalmakta, buna karşın ufak soygunlar artmakta ve yaşlı hırsızların yerini gençler almaktadır. Polis en son ve en ince bilimsel yöntemleri uygulamaktadır : elektron mikroskopu ve kütle spektrometre'si yardımı ile moleküler düzeyde ipuçları saptamak olanağı doğmuştur. Bilim bugün büyük suçlarla daha iyi savaşacak durumdadır.

Fransa'da Clermont - Ferrand kentinde toplanan Kriminoloji (suç bilim) Kongresi kapandıktan sonra yayınlanan resmî sonuçlar kamuoyunda haklı bir panik yarattı. 1974 yılı içinde Fransa'da büyüklü küçüklü 1.827.373 suç işlenmişti. Bu sayının içinde adam kaçırma, ırza geçme gibi büyük suçlar yanında bisiklet çalmak, utanma duygularını hiçe sayıcı davranışlarda bulunmak, dolandırıcılık, karşılıksız çek yazmak ve daha bir sürü toplumun fazla aldırmadığı küçük suçlar bulunmaktadır. Uyuşturucu ilaç kaçakçılığı,

kadın ticareti yapmak, kalpazanlık ve benzeri gibi büyük suçları hırsızlık, yankesicilik ve aşırma gibi küçük suçlardan ayırmak gerekmektedir; büyük suçlar insan ve çocukların hayatını, küçük suçlar ise yanlış malları tehlikeye koymaktadır.

Geçtiğimiz yıl dünyada işlenen suçların sayısı % 3,5 artmıştır. Bundan bir yıl önce ise bu artış % 5,24 idi. Demek ki son 2 yıl süresince suçlarda bir azalma görülmüştür. Ne yazık ki bu sayıları 1972 öncesi ile karşılaştırma olanağı yoktur. Çünkü bu sıralarda Suç Etüdüleri Merkezi kullandığı istatistik yöntemleri değiştirmiş ve bazı hafif suçları, örneğin 1000 frank'dan az karşılıksız çek yazmayı suç kavramı dışında bırakmıştır.

Fakat bir nokta kesindir : insanın aklından silinmeyecek kadar büyük suçlar 1974'de ancak % 15,97, 1973'de ise % 19,23 bir artış göstermiştir. Buna karşılık hırsızlık, dolandırıcılık, sahte para sürme, şirketlerin hile yapması gibi suçlar korkunç fazlalaşmış. 1973'de % 6,57 bir artış göstermişken 1974'de % 12,07 artmıştır. Benzer şekilde hırsızlıklarda da önemli bir artış olmuş. 1972'de günde ortalama 2700 hırsızlık yapılırken 1973'de bu sayı 3081 olmuştur. Biraz daha eski tarihlere gidildiğinde altı sene içinde silahlı saldırıların % 547 ve saldırı yolu ile